

Nederlandsch Boscbouw-Tijdschrift

Journal Forestier Neerlandais

Netherland Forestry Journal

Niederländische Forstliche Zeitschrift

Redactie: Dr. J. R. Beversluis - Wageningen

1e Jaargang

No. 2

Maart 1928

ONZE FIJNSPAR

door B. Stoffel.

Onze kerstboom, onze mooie decoratieve naaldboom, komt in het gedrang, er wordt veel kwaad gesproken van de *Picea excelsa* ten opzichte van zijn bezit aan grondverbeterende eigenschappen. Forstmeister Erdmann meent dat in dit opzicht de fijnspar heelemaal niets doet.

Wanneer de eischen aan standplaats en omstandigheden van den fijnspar den boschaanleggers beter bekend waren zou niet zoo veel mislukking door droge toppen en zieke wortels voorkomen. Er heerscht inderdaad onkunde en gebrek aan doorzicht bij veel boschaanleggers.

Evenals de grove den is de fijnspar in ons land een vreemdeling die hier zijn optimum niet vindt en voor alle houtsoorten geldt dezelfde regel dat hoe verder men een soort van zijn optimum verwijderd aanplant, hoe zorgvuldiger gelet moet worden op de omstandigheden die voor den groei van de soort onmisbaar zijn.

Vocht in den grond en vochtige lucht zijn in de groei-periode voor de meeste *Picea*-variëteiten onontbeerlijk. Op de hooge Veluwe en andere droge zandgronden waar heide en pinmos de heerschende begroeiing uitmaken zal de fijnspar onvermijdelijk mislukken, ook al wordt van grondverbetering werk gemaakt.

De indrukwekkende verschijning die de fijnspar in zijn optimum op de hellingen der Duitse bergen en vooral langs de Zweedsche en Finsche meren te zien geeft, behoeven wij in ons land niet te missen.

Mij zijn groeiplaatsen in ons land bekend waar de stammen der honderdjarige fijnsparren niet voor Schwarzwald-fichten onderdoen, zowel in houtwaarde als in stamontwikkeling. Zulke boomgroepen zijn echter zeldzaam te vinden en meestal door toeval op deze geschikte plekken ontstaan.

Op de laaggelegen zandgronden in het oosten van ons land vindt men in de nabijheid van stroomende beken en waterleidingen tal van plaatsen waar de fijnspar uitnemend groeien wil, zelfs op gronden die voor landbouw en vee-weide te arm bevonden worden.

In Zweden heerscht onder de houtvesters de meening dat

laag gelegen grond zelfs als deze door het graven van greppels nog onvoldoende ontwaterd wordt, toch geschikt kan zijn voor boschbegroeiing omdat het welig groeiende bosch het overtollige water aan den bodem onttrekt.

Wanneer onder dergelijke omstandigheden een proef genomen wordt met fijnspar tusschen elshout en dit laatste in later jaren vervangen wordt door struiken van Amerikaansche eik voor humusverbetering, zal de houtproductie in dat bosch dubbel zoo groot zijn als in grove dennen-bosch.

Voorbeelden in mijn omgeving van 100-jarige fijnsparren onder dergelijke omstandigheden, bevestigen in deze mijn meening.

Maar ook op hooger gelegen grond in gesloten boschopstand waar een goede humusvorming tot stand is gebracht, kan de fijnspar tot waardevol hout opgroeien. In deze omstandigheden zal de groei eerder eindigen en zullen de boomen eerder geveld moeten worden dan op lager gelegen grond.

Enkele van de voordeelen van fijnsparbeplanting zijn de stijve groei en het weerstandsvermogen tegen stormwind waardoor achter een begroeiing van fijnspar veel gemakkelijker larix, douglas enz. zullen doorgroeien.

Geen enkele naaldboom is zoo gevoelig voor den invloed van een zware takbemesting als de fijnspar en geen soort is daarvoor zoo weinig gevoelig als de grove den. Ik bedoel hiermee alleen de snellere groeiwijze door de rijshout-bedekking, want een groote verbetering in de humusomzetting geeft de takbemesting altijd.

De reden van dit verschijnsel, dat bij mij zeer sterk waarneembaar is, ligt natuurlijk in het wortelstelsel der beide soorten.

Wie in Noord-Europa bekend is, zal hebben opgemerkt dat de flora van onze veenachtige en laaggelegen zandgronden veel overeenkomst vertoont met die van Noord-Europa. Ook de nachtvorsten, de nevelvorming, de sterke dauw en vochtigheid bij alle weersgesteldheid zijn op die gronden karakteristiek en bij de flora van die gronden behoort ook de fijnspar.

Wanneer onze voorvaderen beter bekend geweest waren met de tegenwoordige inzichten in boschbouw zouden op dergelijke laaggelegen zandgronden thans uitnemende naaldboschbosschen groeien, overeenkomend met die van Noord-Europa.

HOLLAND—HOLTLAND?

door Prof. A. te Wechel.

Enkele jaren geleden werd mij door een ingenieur der Rotterdamsche havenwerken een aantal monsters van fossiel hout toegezonden, met verzoek deze te determineeren en met